

Pas op de plaats: Datagedreven werken

“Datagedreven werken is de ambitie van de gemeente Losser en levert voor haar meerwaarde op.¹” Dit is de eerste zin van het adviesrapport: Transformatie naar een datagedreven organisatie en tevens onze ambitie. Dit rapport, opgesteld in oktober 2023, luidde de start in van de implementatie van datagedreven werken in de gemeente Losser.

Bij de hierboven genoemde ambitie, hoort ook een bijbehorende missie: “om met data voorspellend te werken en het datagedreven werken structureel in te bedden in de organisatie.” Zodat we:

- beleidskeuzes objectief onderbouwen
- de voortgang van projecten monitoren
- duidelijke, meetbare doelen stellen

Maar uiteindelijk dus ook dat we voorspellend te werk gaan om:

- negatieve trends op tijd om te kunnen buigen
- effecten van beleid voortijdig in beeld te hebben

Dit alles met natuurlijk privacy en ethiek hoog in het vaandel en altijd voor de inwoners van de gemeente Losser.

Wat is er al gebeurd

In het adviesrapport: Transformatie naar een datagedreven organisatie, is een stappenplan uitgezet om van de gemeente Losser een datagedreven organisatie te maken. Het stappenplan kent 3 fases om van de gemeente Losser een datagedreven organisatie te maken (de voorbereidingsfase buiten beschouwing houdend):

Fase 1 – 2024 : van niveau 1 (initiëren) naar niveau 2 (opstarten)

Fase 2 – 2025-2026 : van niveau 2 (opstarten) naar niveau 3 (opbouwen)

Fase 3 – 2027 en verder : van niveau 3 (opbouwen) naar niveau 4 (optimaliseren)

Elke fase is vervolgens weer opgedeeld in doelen. Voor fase 1 zijn dat de volgende doelen:

- Mensen zijn aangenomen
- Leerkring wordt doorgezet als datakring
- Rollen en verantwoordelijkheden zijn gedefinieerd
- Processen om te komen tot dataproducten zijn beschreven en houden rekening met privacy en ethische vraagstukken.
- Organisatie is getraind in basisvaardigheden

¹ Herik, F. (2023). Adviesrapport: Transformatie naar een datagedreven organisatie. Losser: Gemeente Losser.

Hoe deze fases tot stand zijn gekomen en waar de doelen op zijn gebaseerd is te vinden in het adviesrapport. Op het moment van schrijven (oktober 2024) zijn vier van de vijf doelen behaald. Alleen het doel:

- “Organisatie is getraind in basisvaardigheden”

wordt nog aan gewerkt. De verwachting is dat er per Q1 2025 een training basisvaardigheden datagedreven werken is opgezet. Deze training zal vanaf dan ook aan iedere werknemer van de gemeente worden gegeven.

Het doel: processen om te komen tot dataproducten zijn beschreven en houden rekening met privacy en ethische vraagstukken, wordt hier nog even extra uitgelicht. Sinds kort zijn er voor de gemeente Losser privacyrichtlijnen opgesteld bij het gebruik van data. Zie het document: Privacyrichtlijnen Gemeente Losser.

Er zijn ook vele dataproducten ontwikkeld en in ontwikkeling. Deze dragen bij aan een datagedreven gemeente Losser. Hieronder volgen een aantal voorbeelden.

- Dashboard sociaal domein – dit dashboard is de evolutie van de bij jullie bekende monitor sociaal domein. Dit dashboard geeft een overzicht van heel werk en inkomen, jeugdzorg, en de WMO. Beleidsmedewerkers werken nu met dagelijks geüpdatete informatie. Dit heeft als voordeel dat ze:
 - o Altijd een overzicht hebben van de stand van zaken in het sociaal domein
 - o Vroegtijdig trends kunnen ontdekken in bijvoorbeeld:
 - Aantal cliënten in de bijstand
 - Leeftijdscategorieën van de cliënten met jeugdzorg
 - De maandelijkse fluctuaties in de huishoudelijke ondersteuning
- Bijstandsdashboard – dit dashboard geeft antwoord op de vraag hoeveel cliënten met loonkostensubsidie de meedoenregeling mislopen terwijl ze daar wel recht op hebben.
- Verzilveringsdashboard – dit dashboard helpt bij en versnelt het opstellen van de financiële rapportages voor jeugdzorg en WMO. Het geeft real time informatie over hoeveel van de door ons toegekende bedragen ook echt worden gedeclareerd (oftewel verzilverd). Dit stelt ons in staat om beter te voorspellen wat we volgend jaar gaan uitgeven.
- Meldingendashboard Signalen – dit dashboard geeft een overzicht van alle meldingen vanuit de fysieke ruimte die bij ons binnenkomen. Het stelt ons in staat om meldinghotspots te signaleren en geeft ons grip op de afhandeltijd van meldingen. Dit zorgt voor een betere dienstverlening naar onze inwoners.
- Meldingendashboard CLO – dit dashboard lijkt heel erg op het meldingendashboard signalen alleen gaat dit over: bouwmeldingen, sloopmeldingen en handhavingsbesluiten.
- Dashboard contractmanagement – dit dashboard geeft ons actuele informatie over het declaratiegedrag en doorlooptijd van de aanbieders alsmede ook het aantal cliënten die actief zijn bij die aanbieders. Dit dashboard monitort de dienstverlening van de zorgaanbieders. Zo kunnen we altijd kunnen controleren of onze inwoners de dienstverlening ontvangen die wij van onze zorgaanbieders verwachten.

Hoe nu verder

Bij fase 2 zijn de volgende doelen gesteld:

- Processen worden in gebruik genomen en aangescherpt

- Van beschrijvende naar diagnostische analyse
- Datagedreven werken wordt aangemoedigd door het management en middels evenementen

Naar de bevindingen, gedaan sinds begin 2024, worden daar de volgende doelen aan toegevoegd:

- Basisvaardigheden datagedreven werken wordt in de organisatie geborgd
- De datakring wordt in de teams geborgd
- Datagedreven werken is een vast onderdeel van de projecten, visies en de opgaves
- Datagedreven werken is een vast onderdeel van de werkprocessen
 - o In samenwerking met de kwaliteitscoördinator wordt de datakwaliteit verbeterd

Waar in fase 1 datagedreven werken werd opgestart, wordt in fase 2 datagedreven werken geborgd. De basisvaardigheden worden geborgd bij alle medewerkers van de organisatie. De datakring wordt geborgd in de teams. En we voorzien projecten, visies en opgaves van een objectieve onderbouwing, van monitoring en van concrete doelstellingen. Ook zorgen we voor een goede datakwaliteit door onze werkprocessen zo in te richten dat we alleen het nodige registreren voor een goede dienstverlening naar de burgers en de data die we daarbij nodig hebben. Niet meer en niet minder.

Datagedreven werken implementeren we ook in onze projecten. Tot nu toe hebben wij bij de volgende projecten advies geleverde over het meetbaar maken van de uitkomsten en het monitoren van de voortgang:

- Uitvoeringsagenda Recreatie & Toerisme Gemeente Losser
- Samen indiceren
- Ketenaanpak (gewicht- en) gezondheidsproblematiek
- Integrale aanpak van de Vogelbuurt
- Asphalt-ambitiebestek
- Powerful Ageing
- Omgevingsplan Losser

In fase 3 is datagedreven werken in de organisatie geborgd en richten we ons op voorspellende analyses. De laatste processen worden geoptimaliseerd en benodigde data is eenvoudig opvraagbaar. Hierbij horen de volgende doelen:

- Integraal analyses over werkvelden heen
- Van diagnostische naar voorspellende analyses
- IT is volledig ingericht en de benodigde data is eenvoudig opvraagbaar”